

NORSK LIMOUSIN
VELG EN VINNER

Limousin

Nr. 3 – 2023

Nytt

*God jul og
godt nytt år*

Spesielt norsk kjøttproduksjon angripes fra «alle» hold for tiden. Det skaper usikkerhet og engstelse om hvordan fremtiden vil bli. Da er det godt å ha rom og steder avlerne kan søke fred og ro – og i tillegg for de som tilhører en aldersgruppe som stort sett lever i nuet, og ikke trenger å ta del i bekymringsperiodene til foreldrene. Slik som Sabrina og Mathias – som får lov til å delta i å skape velvære for de oppvoksende slekter av limousin. Maiken og Andreas Aarsvold har bygd en avdeling for å kunne imøtekomme det kravet til dyrevelferd og hygiene som de har som mål om å løse. Der kan barna boltre seg sammen med kalvene. Med det positive utsagnet – ønskes en fredfull jul

Formel^{TM}

Nå også
i 25 kg
sekk

Ny og bedre mineral- sammensetning!

Formel Ammeku Konsentrat er spesielt tilpasset ammeku, med høgt innhold av protein, mineraler og vitaminer.

Et godt resultat krever rett energinivå, nok protein og god balanse på mineraler og vitaminer – for friske ammekyr og livskraftige kalver.

For enkel fôring av ammeku!

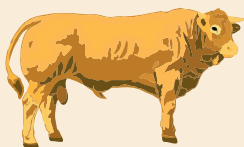
Visste du at:

- **Formel Ammeku Konsentrat** dekker mineraler og vitaminer fra 0,5 kg/dyr/dag
- Inneholder organisk selen
- Tilsatt eteriske oljer som i forsøk har vist metanreduserende effekt

Felleskjøpet

Felleskjøpet Agri • Tlf.: 72 50 50 50 • www.felleskjopet.no/formel
Felleskjøpet Rogaland Agder • Tlf.: 99 43 06 40 • www.fkra.no

NORSK LIMOUSIN
VELG EN VINNER

limousin.tyr.no

Styreleder

Kristian Hovde, Brumunddal
Mob: 918 39 457
E-post: kristianhovde@yahoo.no

Nestleder

Anders Schanche Rettedal
Mob: 450 44 829
E-post: anders@klostergarden.no

Styremedlem

Lars Erik Megarden, Oppdal
Mob: 917 41 198
E-post: lars.megarden@gmail.com

Styremedlem

Rita Steinvik, Skatval
Mob: 995 25 848
E-post: ritasf@online.no

Styremedlem

Anne Marie Kvalen
Mob: 482 17 681
E-post: vossao92@hotmail.com

1. Varamedlem

Andreas Aarsvold
Mob 975 64 345
E-post: aarsvold2018@gmail.com

2. Varamedlem

Kristian Almaas

3. Varamedlem

Bjørn Aasen

Avisutvalget

Halvor A. Øiestad, leder
Rykene
Tlf: 975 10 110
E-post: halvordrdog.no

Lars Tomas Sletten Kapelrud, Sømna
Mob: 482 69 323
E-post: ltsk@online.no

Sven Magne Skadsem, Sandnes
Mob: 911 35 558
E-post: svenmagne@live.no

Limousin Nytt /redaksjonskomite

Jan Otto Veiseth
Ansvarlig redaktør
Mob: 917 48 594
E-post: janottov@gmail.com

Rita Steinvik
Annonseansvarlig
Mob 995 25 848
E-post: ritasf@online.no

Grafisk produksjon og trykk

Flisa Trykkeri

Forsidefoto:

Maiken og Andreas Aarsvold

Tilpasset gjødsling uten avrenning

Bladgjødning er en meget nyttig gjødsling for alle plante- produsenter. Vi leverer Flex Bladgjødning med ulike sammensetninger av næringsstoffer.

Anlegget fylles opp med urea.

De senere år har det vist seg, at bladgjødning gir noen unike muligheter for overgjødning med spesifikke næringsstoffer. Problemet har vært, at mange metoder har gitt svikader og dårlig utnyttelse av næringsstoffene ved den type anvendelse. Men med Flex Foliar N18 er risikoen vesentlig redusert.

Flex Foliar N18 er en spesialtilpasset bladgjødning, hvor næringsstoffene er kompleks-bundet i blandingen. Det betyr, at Flex gjødning ikke utgjør noen fare for svikade, og at næringsopptaket skjer omtrent umiddelbart. I praksis anvendes Flex Foliar N18 ofte i relativt lave doser på 2-5 l/daa, kan blandes med alle typer soppmiddel.

Næringsinnhold

Ut over nitrogen (N) inneholder N18, magnesium (Mg) Magnesium setter i gang plantens saftstrømninger og dermed har stor påvirkning på plantenes utnyttelse og opptak av vann og næring.

Ut over N+Mg kan Flex Foliar N18 kombineres med en rekke mikro-næringsstoffer som f.eks. Mangan (Mn), zink (Zn), bor (B) og kalium (K). Det gjør, at gjødning kan tilpasses plantenes behov så man gjødsler effektivt og at næringen går direkte inn i plantene.

N22 m/Mg denne er laget for å kunne

få en bladgjødning med mer N enn det som har vært vanlig til nå.

NP 7-6 m/Mg bladgjødning med fosfor

NP 18-3 m/2Mg

NPK 18-3-2 m/2Mg

Poteter

Sammen med tørråte sprøyting hver 7. dag, kan ulike typer bladgjødning benyttes, avhengig av hvilke næringsstoffer som trengs å tilføres i de ulike faser gjennom vekstsesongen. Det tilfører ikke bare plantene god næring, men øker i mange tilfelle også effekten av tørråtemiddelet når det tilføres samtidig.

Korn og Gress

I korn- og gress er Flex Foliar N18 effektiv til å øke proteininnholdet. Ved anvendelse f.eks. 2-3 uker før 1. slått i gras, kan man øke proteininnholdet signifikant, mangler jorden og dermed gresset selen, kan dette tilsettes gjødningen så dyra får selenet i organisk form via foret, dette er mere effektivt.

I korn anbefales 2-3 behandlinger i perioden fra flaggblad til blomstring/frøsetting. Det øker proteininnholdet og tusenkornvekten, og gir således et mer-utbytte og bedre fôrverdi og økonomi for bonden

Innhold

side

Tilpaset gjødsling uten avrenning	3
Importoksene 2024	5
Dyktige folk deler smarte løsninger	7-11
Aarsvold bygger for mor og kalv	12-14
Testinga av stauoksene i full gang	16-18
Limousinstafetten	20-22
Fagtur Frankrike, 18. - 22. oktober 2023	24-27
Limousin best på både økonomi og klima	28
Bakterier beskytter dyra, miljøet og er bra for din økonomi	30-31

Annonser LimousinNytt

Medlemsblad

Utgiver: Norsk Limousin

Ansvarlig redaktør:

Jan Otto Veiseth

Mob: 917 48 594

E-post: janottov@gmail.com

Opplag: 600

Abonnement: Kr 400 per år

Annonseansvarlig:

Rita Steinvik, Stjørdal

Mob: 995 25 198

E-post: ritasf@online.no

Annonseformater:

Dobbeltside	390x257
1/1	180x257
1/2 stående	85x257
1/2 liggende	180x 125
1/4 liggende	180x 60
1/8	85x 60
Forside: logoexpo	2x70x20

I raps kan Flex Foliar N18 anvendes med 3-4 kg/daa, før og etter blomstring. Det gir økt skolmefylling og høyere utbytte. Her er det viktig å velge en bladgjødsel med svovel.

I løk, salat og kål gir anvendelsen en mere jevn vekst og bedre Calcium opptak, noe som ofte er problematisk i disse produksjonene. Flere behandlinger i løpet av sesongen

er nødvendig, gjerne kombinert med soppmiddel.

I alle tilfelle er anvendelse av Flex Foliar N18 basert på intelligent anvendelse, så man ikke bare sprøyter/gjødsler i blinde, men fokuserer på de næringsstoffer man vet kan mangle i veksten. Det gir den beste effekten og den beste økonomi for bonden, pluss at belastningen på miljøet vil bli mindre.

NB Bladgjødsel bør ikke blandes med ugrasmiddel.

Ta kontakt med oss for mere informasjon og veiledning om bruk og muligheter.

Flex Agri AS

info@flexagri.no

95 74 68 10

Vi er her for deg. Som vi var der for faren din. Og faren hans før ham igjen.

Sunt bondevett i generasjoner.

Gjensidige

Importoksene 2024

Ved Lars Tomas Sletten Kapelrud

Her kommer beskrivelse av årets 5 importokser som blir gjort i raselagsregi. Vanskelig å si når oksene blir tilgjengelig, men hvert fall ikke før på nyåret en gang, sannsynligvis i januar.

Malijai:

- Full French-okse, fransk. Re-Import.
- Far: Fest Noz, Morfar: Tastevin
- Scorer greit på Fødsel, Kalvingsegenskaper, Fertilitet og Melk. Jevnt over en god okse med godt eksteriør. Anbefales brukt på ku. Doser fra denne oxen forventes inn noe seinere enn de andre.
  - Fødselsforløp: +
  - Døtres kalvingsevne: M
  - Tilvekst: ++
  - Melk: ++
  - Slakteegenskaper: ++
  - Fruktbarhet: +

Nebbiolo:

- Full French-okse, fransk.
- Far: Grenache, Morfar: Bavardage
- Middels på fødsel, grei på fertilitet, sterk på tilvekst, gode slakteegenskaper, godt lynne og positiv på melk. Jevnt over en god okse med godt eksteriør. Anbefales brukt på ku.
  - Fødselsforløp: M
  - Døtres kalvingsevne: --
  - Tilvekst: ++
  - Melk: +
  - Slakteegenskaper: +
  - Fruktbarhet: +

Swag PO:

- Heterozygot kollet okse, fransk.
- Far: Menelik, Morfar: Indulgent
- Lite brukt genetikk i Norge. Godt eksteriør med over snitt i muskelfylde. Anbefales brukt på ku.
  - Fødselsforløp: M
  - Døtres kalvingsevne:
  - Tilvekst: +
  - Melk:
  - Slakteegenskaper: ++
  - Fruktbarhet:

Manta PP

- Homozygot kollet okse, tysk.
- Far: Marius, Morfar: Lewin
- Ny genetikk i Norge. Scorer i hjemlandet positivt på Ramme, Muskel og Eksteriør. Anbefales brukt på ku.

Poumba:

- Full French-okse, fransk.
- Far: Engy, Morfar: Icare
- Forventer å gi noe tyngre kalver enn snittet, Forventer å avle gode moregenskaper, både kalvingsevne og melk. Rammestor. Jevnt over en god okse med godt eksteriør. Anbefales brukt på ku.
  - Fødselsforløp: -
  - Døtres kalvingsevne: +
  - Tilvekst: +
  - Melk: ++
  - Slakteegenskaper: +
  - Fruktbarhet:

PASSER TIL ALLE DRØVTYGGARAR

GROVFÔRMANGEL?

Gje dyra dine Fibermix®

Grovfôrerstattaren Fibermix®
inneheld høg andel
fiberrike råvarer.

FORDELER:

- Grov struktur, høgt fiberinnhald og høg dose bufferstoff sikrar godt vommiljø
- Positiv PBV er gunstig til seint hausta grovfôr
- Inneheld mineral og vitamin
- Koparnivå tilpassa sau langs norskekysten
- Kan gjeast i store mengder til både storfe, sau og geit
- Perfekt å kombinere med TopLac, Melketopp, Kraftfull etc.

**GODT GJORT ER
BEDRE ENN GODT SAGT**

FINN DIN LOKALE
RÅDGJEVAR PÅ
fiska.no

Fiskå Mølle

Dyktige folk deler smarte løsninger

I Moldengutua på Gran ligger gården Molden som drives av Ole og Hege Molden. Gården har vært i familien siden 1840-tallet og i dag produseres det storfekjøtt av ypperste kvalitet med rasen Limousin. Men det har ikke alltid vært slik. Da Ole tok over etter sin far i 2005 var det melkeproduksjon på Molden. Melka ble avviklet i 2013 til fordel for Limousin og i dag er det 50 årskyr på bruket med oppføring av kalver til slakt. Okser og kviger leveres i henhold til Limousin Unik.

Ved Ingeborg Ruud Olsen, Fagrådgiver drøv ved Strand Unikorn
Håvard Lien Kårjord, Produktsjef drøv ved Strand Unikorn

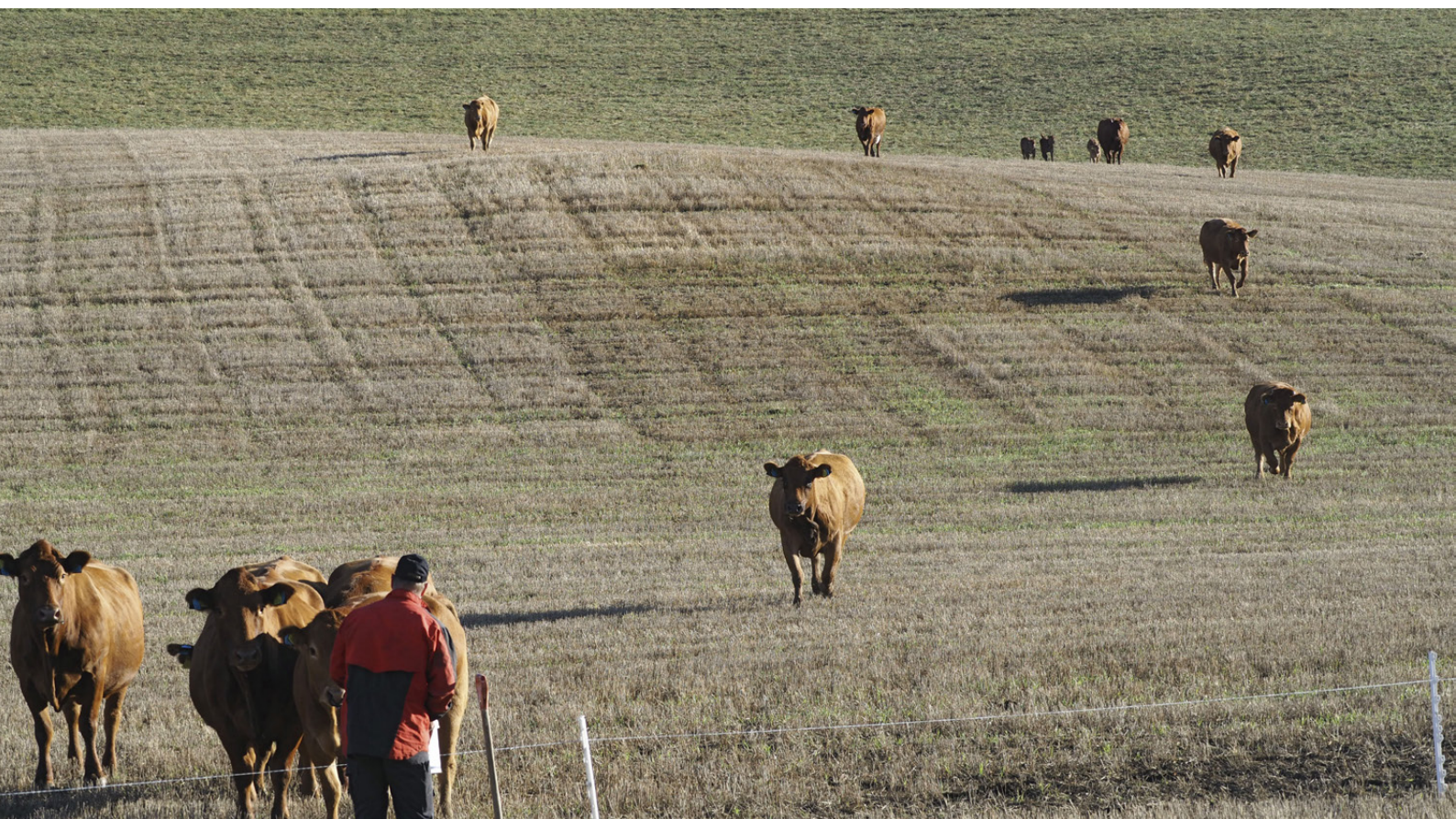
Gjennomtenkt og bunnsolid

Med store lager av storfekjøtt og enorm prisvekst den siste tida er storfebonnene under stort press og nødt til å utnytte grunnlaget og ressursene på best mulig vis. Det gjelder ikke bare ressursene ute på enga. Opprettholdelse av god dyrevelferd er også ekstremt viktig for å lykkes! Det er et viktige prinsipper

som driverne på Molden har levd etter i lange tider. Her er ikke noe tilfeldig! Et godt eksempel på det er i tida etter innhøsting av korn hvor Ole utvider beiten inn mot kornåkrene for å beite av åkerkantene. Her blir ikke noe lagt igjen. Ifølge Ole går dyra bevisst etter urter og andre godsaker langs åkerkantene når beitegraset blir litt i

kraftigste laget. «De bruker dette til å regulere vomma og gi en mer balansert rasjon», mener han.

Kalvingsperioden starter mens det enda er god beitetilvekst. Målet er godt fôr til morder i tida før og etter kalving for å sikre god ytelse og produksjon av råmelk av god kvalitet. I tillegg til beite-

graset får mordyr én kg Drøv Muskel og fri tilgang på Sweetlicks Calf/Beef og Attåt Steingod levert av Strand Unikorn. «Mineraldekning sparer dyrlegekostnader», ifølge Ole. Kraftfôret til beitedyra gis som en del av den daglige beiterunden hvor målet er å få et godt overblikk over helsestatus og kalving. Det gir også et ekstra kontaktpunkt mellom dyr og røker for å skape rolige dyr. Ole er helt klar på at det beste for dyra er å forholde seg til en og samme person. Da blir rutinene like og tryggheten begge veier størst.

Velger praktiske og enkle løsninger

Ti meter fra fjøsveggen har Ole laget en egen uteløsning inntill ett av beitene. Denne innhegningen gir mulighet for å tilleggsføre dyr på beite når det er ekstra behov eller når beitekvaliteten reduseres utover høsten. Her kan dyr behandles, klauvskjæres eller få ekstra tilsyn i korte perioder om det trengs. Her er det også enkelt å sortere ut dyr til slakt og det vil være liten smitterisiko når slaktebil kommer for å hente dyr. En genial løsning han ikke har angret på siden.

Selve fjøset er en stålhall bygget etter datidens filosofier og ideer. I følge Ole kunne det vært gjort litt annerledes om det ble bygget i dag. Når det er sagt er han veldig godt fornøyd med måten det

håndteres på nå. Store binger med lettgrinder og fangfront gir enkle løsninger for inndeling og fiksering av okser og drektige dyr. Det er også laget et kalvegjemme i kuavdelingen, som gir en tørr og lun plass til kalvene. Ole poengterer at kalvegjemme med tilgang på nytt grovfôr og kraftfôr hver dag er viktig for å få i gang vomma. Det beste her er å gi kalvene et startfôr som Drøv Intro. Det gir rask utvikling av vomfunksjonen, bedre tilvekst og forbereder kalvene på et liv uten melk. Hver morgen og kveld sjekkes kraftfôret, slik at det alltid er tilgang og aldri går tomt.

Fjøset har to store avdelinger i hver sin tverrende. I midten finner vi lager av mineraler og salt, samt et bredt fôrbrett. Her er det god plass til å differensiere fôringen mellom de to avdelingene. Det gir rom for å tilpasse fôringa individuelt til hver gruppe. Oksene på den ene siden får fri appetitt med Drøv Muskel sammen med surfôr av middels kvalitet. Her har Ole montert et nedslippsrør rett fra silo ned i en hjemmesnekra fôringskasse for å unngå fôrsøl. Her tapper han også ut kraftfôr til de andre avdelingene på gården.

for å kunne få gode slakteavkom og mordyr etter kuene. Ole mener det er viktig å beholde rammestørrelsen på mordyrene i tillegg til å beholde melkevene.

Limousin Unik

Bakgrunn for høstkalvingen er for å utnytte utmarksbeitet, kapasiteten i fjøset og for å få slaktet ut når prisen er god i forhold til prisløypen gjennom året. Alle oksekalver og kviger som ikke skal settes på leveres til Limousin Unik for å få best pris. På den måten får han også levert kalvene før kuene skal settes inn i fjøset for vinteren. I juli slaktet han ut 12 okser med vekt fra 261 til 301 kilo slaktet og med alder på ni til

Legg opp årshjulet med rett avlsmateriale

Ole og familien har en gjennomtenkt plan på hvilke ordninger og løsninger de har valgt for besetningen og gården. Utmarksbeitet fra 1. juni til 15. september er en sentral del av denne planen. Beitesesongen gir tilførsel av billige føreheter og sparer grovfôrlagrene til den kalde tida. Fra slutten av september og frem til november er det kalveperiode. Kvigene begynner kalvingen noen uker tidligere enn kuene. Kuene er delt opp i fire puljer, hvor tre kalver på innmark og én inne i fjøset. På den måten blir smittepresset sterkt redusert og gjør tilsynet ute på beiten lettere. Bedekningen starter rundt 1. desember

for kvigene og rundt 20. desember for kuene. For at opplegget skal fungere blir dyr som ikke tar seg sjaltet ut og sendt til slakt. Totalt sett består besetningen av limousinkrysninger og noen få stambokførte mordyr.

Ole er veldig opptatt av å bruke gode okser og bruker mye tid på å plukke ut okser som skal passe til besetningen. Det kjøpes aldri en okse han ikke har sett på forhånd. Det blir brukt okse med egenskap for lettkalving til kvigene og en produksjonsokse/morsegenskapsokse til kuene. Det er viktig å ha muligheten til å kunne bruke ulike okser på de ulike dyrene. Dette for å gi kvigene en god start med lett kalving og

Limousin kalv Unik

Egen avtale for medlemmer i Limousin Unik Norge i samarbeid med Fatland. Limousin kalv unik, ofte forkortet til LUN, har følgende krav:

- Rasekrav: 75 % limousin
- Klassekrav: R og opp
- Fettklasse: Inntil kl 3+
- Vektgrense: Maksimalt 290 kg. LUN – tillegget gis for kalver opp til 270 kg.
- Slaktetidspunkt: ung okse max 333 dager (før 11 mnd), ung kvige max 398 dager.

ti måneder. Noen kunne med fordel vært levert tidligere, men på grunn av puljetillegget ble det valgt å levere de samlet. Kvigene leveres på rundt 220 kilo slaktet. Vurdering av dyr som skal leveres er basert på praktisk erfaring gjennom mange år med slakt av kjøttfe. Her blir det brukt målbånd for å kontrollere omkrets opp mot lengde på dyret før dyra får den endelige dommen.

Drøv Muskel

- Fiberrik blanding fra Strand Unikorn beregnet på okser og kviger som får ekstra mye kraftfôr
- Passer ekstra godt til kviger på beite
- Inneholder utvalgte råvarer og buffer som bidrar til godt vom-miljø
- Mineralinnhold tilpasset dyr med høy tilvekst
- Inneholder ikke soya eller palmeolje.
- Kan fungere som grovfôrdrøyer ved grovfôrmangel

Både kvige- og oksekalver får fri tilgang på kraftfôr i kalvegjømmet frem til avvenning ved rundt sju måneders alder. Etter det reduseres kraftfôrmengden til kvigene til rundt tre til fire kilo avhengig av grovfôrkvalitet. Oksene fortsetter på fri tilgang på Drøv Muskel frem til utslaktning. Ole bruker god tid på å se igjennom slakteresultater og utgifter for å kunne se på løsninger for å bli enda bedre neste år.

Skaff deg en samtalepartner!

Foruten nær familie snakker Ole varmt om nærmiljøet på Gran. Det er mange besetninger med limousin og lett å ha et samarbeid om okser. Gode kollegaer i ammekumiljøet er viktige samtalepartnere i det daglige, både for det sosiale og for å diskutere mulige løsninger, dele gode resultater og finne trøst. Samarbeidet drar han også nytte av i høstsesongen hvor han får hjelp til innhøsting av grovfôr og korn. Ole trekker frem Hans Thaulow som en viktig støttespiller i drifta. Han er selv kjøttprodusent på Gran og hjelper til med innhøsting av grovfôr og deler avlsokse med Molden. Det tette båndet med andre kollegaer

er viktigere enn noen gang, mener Ole. I tillegg har Ole vært en del av styret i Limousin Unik i flere år.

Suksessopskrift

Om en skal oppsummere suksessfaktorene på Molden i tre punkter mener Ole at de viktigste tingene er å utnytte ressursene på gården best mulig, ha god kontakt med dyra og legg inn en innsats på avl. Legg opp til en drift som er forsvarlig ut ifra grunnlaget. Utnytt vekstsesongen best mulig og ha et dyretall som står i stil med potensialet til fjøs, beite og eng. Da rekker man over alt, har god tid til å se dyrenes behov og har litt rom for å forske og utvikle. Ole mener også at å drive målrettet avlsarbeid i egen besetning er helt vesentlig for å spisse produksjonen. Om dyra har de beste forutsetningene i genetikken er det bare rammene rundt gården som setter begrensninger for resultatet.

Plastplater

Typer plast PE-PP-PET
Mange forskjellige dimensjoner.
Stort lager i Norge, rask levering

-10%
PÅ HEL PALL

Bergerud Gard

1735 Varteig - Tlf. 918 45 004 - ole@bergerud-gaard.no
www.bergerud-gaard.no

Aarsvold bygger for mor og kalv

Nybygget tar form.

Den nye avdelingen på 22 x 25 m er en forlengelse av hovedfjøset.

FAKTA

Aarsvold Limousin

- Adresse: Killinglandveien 223, 4312 Sandnes.
- Areal: 248 da på bruket pluss leieareal
- Produksjon:
- Kjøtt, egg, korn og gårdsbutikk
- Driver entreprenørfirma

I 2018 kunne Maiken og Andreas Aarsvold ta i bruk et flunkende nytt fjøs, og besetningen av limousindyr kunne flytte inn – kjøpt inn samme år eller året før.

-Etter hvert så vi at vi skulle hatt mer plass til kalving og til å kunne sette syke dyr i egen bing, forteller paret i

Aarsvold Limousin. Bygget da var på 22 x 55 m, og det skal utvides for å kunne imøtekomme det kravet til dyrevelferd og hygiene som de hadde mål om å løse, sier Maken Aarsvold.

-Da begynte prosessen med å bygge på fjøset. Det var litt frem og tilbake

med tanke på hvor stort påbygget skulle være.

-Det endte til slutt opp med 25 meter full lengde. Vi planla da 12 ekstra kalvinggarder, samt kalvegjømme. Det ville også bli 25 flere ungdyr garder med spaltegulv. Påbygget startet vi med i juni 2023 og det stod ferdig i september 2023.

Innflyttingsklar «velferdsavdeling»

- -Grunnen til at vi ønsket flere kalvingsgarder, var i hovedsak at vi ønsket at mor og kalv skulle få gå lengre sammen i fred. Dette for å skape bedre vekstforhold for kalven og bedre relasjon dem imellom. Kua får også komme seg bedre etter kalving. Kalven får lære mor å kjenne. Påbygget er plassert slik at vi kan gå fysisk gjennom kalvingsgjømet for lettere å prege kalvene. Dette vil gi tryggere kalver som tåler å bli behandlet av oss, er Maiken og Andreas Aarsvold skjont enige om.

Den nye avdelingen gir tid, rom og ro for å prege kalven – slik som Mathias gjør her.

Felleskjøpet tilbyr Orla Hansen innredning for kjøttfe

Kontakt
din lokale
selger for
mer info

Skillegitter

- Markedets bredeste sortiment · Danskprodusert · Dekker alle dyregrupper
- Lett å tilpasse · Rikt tilbehør · Markedets kraftigste

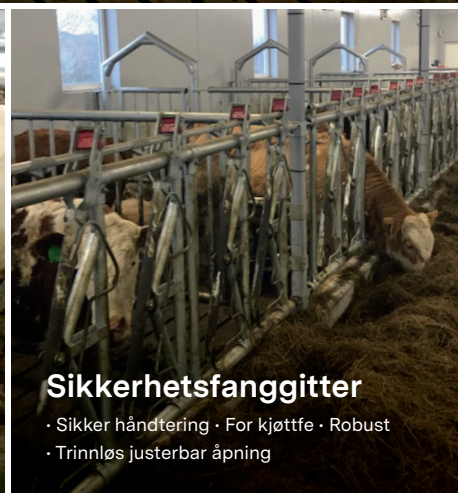
Liggebåsskiller

- Fritthengende · God bevegelse for dyr
- Tilpasset alle liggeunderlag · God velferd

Fanggitter for kjøttfe

- Markedets bredeste sortiment
- Danskprodusert · Dekker alle dyregrupper
- Lett å tilpasse · Enkelt justerbar halsåpning

Sikkerhetsfanggitter

- Sikker håndtering · For kjøttfe · Robust
- Trinnløs justerbar åpning

Felleskjøpet

orla hansen

Testinga av stauroksene i full gang

Alle limousinoksene er nå begynt å bli testet, men ikke alle har fått registrerte verdier ennå. Hver fjerde uke beregnes en ny mellomregning med foreløpige tall fra fenotypetesten. Mellomregningene legges ut her gjennom hele testomgangen. Avlerne og Tyr har bidratt med bilder og info om oksene. Takk.

32167 Santa P av Sletten

Født 27.12.22 Avler: Lars Tomas Sletten Kapelrud
Far: 72229 Junior PP (Irland)
Farfar: Jost Pp (Tyskland)
Mor: 608 Mandy av Sletten (ei ku som er helt i toppsjiktet av indekser med sterke 131 i Totalindeks, 105 i Fødselindeks, 122 i Produksjonsindeks og 122 i Morindeks)
Morfar: 423 Jan av Sletten (sønn av Bavardage)
Startvekt: 359 Dager i test 98 Vekt 523
Tilvekst 1672 GFO 3,3 FUP 2,1

32169 T P0 av Øiestad

Født: 15.01.23 Avlere: Elin & Halvor Øiestad
Far: Turbo P
Farfar: Tarzan P
Mor: Nelly P av Øiestad
Morfar: Posthaven P
Startvekt: 315 Dager i test 77 Vekt 432
Tilvekst 1518 GFO 4,4 FUP 3,2

32171 TURBO PP av Steinvik

Født: 17.01.23 Homozygot kollet okse
Avlere: Rita og Stein Ove Steinvik
Far: Turbo P
FF: Tarzan P
Mor: Oh'lala PP av Steinvik
MF: Lex Luthor PP
Startvekt: 306 Dager i test 77 Vekt 452
Tilvekst 1894 GFO 3,6 FUP 2,1

32168 Tour de Refling P

Født 06.01.23 Avler: Hans Nannestad
Far: 72269 Turbo P (DEU)
Farfar: Tarzan P (DEU) FFF: Tastevin (FRA)
Mor: 3383 Navidada av Refling, født 24.12.17, Totalindeks 104, Morindeks 108
Morfar: 72160 Posthaven P Zansibar (CAN) MMF: Bavardage (FRA)
Startvekt: 362 Dager i test 91 Vekt 510
Tilvekst 1625 GFO 4,4 FUP 2,8

32170 Toke av Dovre:

Født: 17.1.23 Avler: Erland Wigenstad
Far: Lyssias
Morfar: Fumaroli
Farfar: Egide
Mor: Nika av Dovre
*Nika av Dovre hadde en testokse i fjor som nå står til tapping på Store Ree.
Startvekt: 313 Dager i test 77 Vekt 453
Tilvekst 1816 GFO 3,8 FUP 2,2

32172 Tordenskjold av Dovre:

Født: 26.1.23 Avler: Erland Wigenstad
Far: Laban av Schjøll
Morfar: Monster av Eide
Farfar: Tricot
*Fifa av Eide har sin fjerde testokse på Staur. Tidligere har en gått til semin.
Startvekt: 322 Dager i test 70 Vekt 451
Tilvekst 1841 GFO 5,1 FUP 2,8

Vi tenker limousin! Kontakt oss gjerne

Fatland Jæren: Siv Undem, 99 71 23 51

Fatland Oslo: Dag E. Bråthen, 95 12 86 15

Fatland Ølen: Bjørn Magne Stople, 98 24 22 10

LUN-kontakt alle anlegg: Guro Hansen: 95 89 63 20

Fatland

Velg Fatland - det lønner seg!

32173 TPO av Øiestad

Født: 05.02.23 Avlere: Elin & Halvor Øiestad
 Far: Turbo P
 Farfar: Tarzan P
 Mor: Ofelia PP av Øiestad
 Morfar: Torino
 Startvekt: 341 Dager i test 56 Vekt 415
 Tilvekst 1319 GFO 4,5 FUP 3,5

32176 Twix av Helland

Født: 07.03.23
 Far: Lysias (fransk okse)
 Farfar: Egide (fransk okse)
 Mor: 1021 Perle av Helland
 Morfar: 72175 Javardage av Utgårdstrøen
 Startvekt: 403 Dager i test 29

32178 Taurus P av Dovre

Født: 18.03.23 Avler Erland Einbu Wigenstad
 Far: Mars PP
 Farfar: CN Rex PP
 Mor: Ibiza P av Utgårdstrøen
 Morfar: Ibiza PP
 Startvekt: 307 Dager i test 15

32175 Tellus av Espedalen

Født: 22.02.23 Avler: Jon Søli
 Far: Mars PP
 Farfar CN-Rex PP
 Mor: Oddlaug av Espedalen
 Morfar: Marceille av Øiestad
 Startvekt: 350 Dager i test 42 Vekt 407
 Tilvekst 1354 GFO 4,5 FUP 3,2

32177 T PO av Øiestad

Født: 12.03.23 Avlere: Elin & Halvor Øiestad
 Far: MARS PP GD
 Farfar: CN-Rex PP
 Mor: Penny PO av Øiestad
 Morfar: Rembold PP
 Startvekt: 314 Dager i test 22

32179 T PO av Øiestad

Født: 25.03.23 Avlere: Elin & Halvor Øiestad
 Far: TURBO P
 Farfar: Tarzan P
 Mor: R PX av Øiestad
 Morfar: Nestor P
 Startvekt: 346 Dager i test 8

Foscam SD2X

- 18x zoom
- Leser øremerker på 25 meter
- Innebygd mikrofon
- 360 graders styring

Kr. 3300
 eks. mva.

Ole Sivert Bomo | 975 46 416 | olesivertbomo@hotmail.com

Går du med byggeplaner?

Gjør ting i riktig rekkefølge. Ta kontroll over egen byggeprosess med NLR på laget!

Vi kan bistå med helhetlig rådgiving fra avklaring til ferdig fjøs.

Sammen finner vi gode løsninger på løsdriftskravet, ombygging, utbygging eller nybygg, tilpasset økonomien på din gård.

NLR har 47 rådgivere innenfor landbruksbygg og økonomi i hele landet. De tilbyr:

- Vegvalg og strategi
- Forprosjekt bygg og kostnadsoverslag
- Driftsplan
- Søknad til Innovasjon Norge
- Bygningsprosjektering
- Byggesøknad
- Bistand ved anbud og kontrakter
- Byggeledelse
- SHA-plan/-koordinator
- Likviditetsbudsjett

Les mer og finn dine rådgivere på nlr.no/landbruksbygg

Vi har kunnskapen og verktøykassa – og er alltid i nærheten!

nlr.no/landbruksbygg

Limousin Stafetten

I denne spalten skriver en limousin-avler om seg sjølv, gården, drifta og hva han/hun er opptatt av. Forfatteren som skriver er utfordret av foregående innsender og avslutter sitt innlegg med å utfordre en ny limousin-avler til å gi sitt bidrag til neste utgivelse.

Kongshaug liker ikke debatten rundt rødt kjøtt

Rørвик samdrift ble opprettet sommer 2016. Samtidig ble spaden satt i jorden for et nytt ammekufjøs. Fjøset ligger rett ved rullebanen til Ålesund Lufthavn Vigra, på øya Vigra i Giske kommune.

Jeg liker dårlig debatten som i dag foregår rundt det med rødt kjøtt. Mener debatten er for ensporet, og mangler helhetsbildet. Kortreist matproduksjon på lokale ressurser kan ikke være det største trusselbildet for klimaet, men en må heller tørre å sette

fokuset mere over på vårt levemønster og forbruk. Tror vi må sette enda større fokus på nasjonal beredskap gjennom større selvforsyning, og da spiller drøvtyggeren en sentral rolle for å utnytte vårt lands ressurser. Drøvtyggeren er en

vandrende og spredt beredskap, som er gull verdt i en krisesituasjon.

Økonomien bekymrer

Utviklingen i næringen både økonomisk og produksjonsmessig bekymrer meg, og jeg tror vi så ett godt signal på hva

som er i gang nå når mordyrtalet for første gang siden 2000-tallet viste en nedgang. (MINUS 3500) ved telledato i oktober, - 1000 av disse var ammekyr. Vi har litt for mye storfekjøtt pr. dags dato, men dette tror jeg skyldes flere faktorer som økonomi, klima og grovfôrmangel, nedskalering og avvikling hos produsenter.

Vi må passe oss for å ikke komme i samme underskuddssituasjon som vi har vært de siste 20-årene, da dette lett fører til større faste importkvoter gjennom nye handelsavtaler. Jeg oppfordrer produsentene til å levere dyrene med 20-kg lettere gjennomsnittsvekt i 2024 enn de bruker normalt, så greier vi å bli kvitt overskuddet i løpet av året. Dette vil føre til at vi kan starte på 25 med lavere omsetningsavgift og mulighet for høyere prisløype enn vi har nå. Det svir litt ekstra nå, men vi tjener alle på dette totalt på sikt.

Egnet verktøykasse

Så må vi også få utviklet verktøykassen vår så vi kan lage begrensninger som treffer alle mere rettferdig. Slik grensen er nå, tar den spesialiserte produsenten størstedelen av kostnaden, og det er lite samlende og mye vanskeligere å samle en felles oppslutning rundt. Dette blir en viktig jobb fremover, så vi kan

møte lignende situasjoner fortere og bedre enn det vi opplever nå. Storfekjøttprodusenten balanserer i dag på en knivsegg økonomisk, og skal vi ha denne produksjonen i fremtiden som vi har så naturgitte forutsetninger for må målrettede virkemidler til for å få produsentene til å fortsette.

Gården

Adresse: Nedre Hafskjær, Kornstadveien 765 i Averøy kommune
Konrad Kongshaug overtok formelt etter faren i 2018, men stått for den daglige driften siden ca 96. Gården i dag er på 1387dekar totalt eid, eier 286

dekar fulldyrket, og 120 dekar overflatedyrket og innmarksbeite. Leier ca 550 dekar fulldyrket, og ca 200 dekar beiter. Gjerder inn en god del utmarksbeiter på eiendommen der driftsbygningen står. Startet med Herford. Men fant fort ut at med våre beiter og tilgangen på godt grovfôr, så ble det for kraftig kost som medførte for mye fett. Begynte å krysse inn limousin, og kjøpte etter hvert en del rene mordyr. Kjøper avlsoksene på Staur, og helst seminkandidater.

Jeg har mellom 80 og 100 kalvinger pr år og forer opp all kalv, og kjøper inn en 100-150 oppforingskalver i tillegg.

Er oppe i full produksjon i forhold til kapasiteten på driftsbygningen. Ser spesielt etter lynne, grovfôropptak og moregenskaper ved valg av okser. Har etter hvert fått en besetning som er greie å håndtere og ha på beite. Valgte Limousine på grunn av slakteklasser og tilvekst. Fører opp alt til slakt. Leverer til Nortura, og mine slakt går til Nortura Malvik.

Familien

Gift med Magnhild som driver melkeproduksjon på egen gård med ca 500 tonn i kvote og fører opp oksene selv. Tre barn; Marius på 23, Lars Kristian på 20, og attpåklatten Mathilde på 11. Marius og Lars Kristian er ansatt i henholdsvis maskinfirmaet jeg driver, og Lars Kristian jobber på gården og i maskinfirmaet ved behov. Begge guttene er voksne for alderen, og har vært med i det daglige arbeidet siden de var en neve stor. De tar stort ansvar i det daglige.

Jeg driver en maskinstasjon med fjellsprengning, graving og transport. Har

en god del brøyting både på kommunale og fylkesveier. Har to faste ansatte utenom guttene, en fast innleid og fem som er deltid når de har fri fra turnusjobb eller skolegang.

Sitter i dag i styret i Norges Bondelag

og er leder i produksjonsråd storfe. Satt som lokallagsleder fra 13 til 19, ble fylkesleder i 19 og valgt inn sentralt i 23.

Kongshaug gir stafettspinnen videre til Ole Kristian Bergerud til neste gang.

SenseHub®

Få enda bedre kontroll på brunsten i 2024 – invester i SenseHub allerede nå!

Arbeidshverdagen på en gård er hektisk, og det kan være en utfordring å avdekke brunst og helseproblemer ved kun visuell observasjon. Med **SenseHub** er det lett å overvåke dyra dine, uansett hvor du befinner deg. Brukervennlige data gir deg grundig innsikt i dyras brunst- og helsestatus, og gjør det enklere å ta beslutninger om hva du bør gjøre, og når. Systemet varsler deg om hendelser og eventuelle problemer, slik at du har kontroll på både individet og flokken, 24 timer i døgnet.

Med SenseHub har du full oversikt over hele besetninga, også når du er borte fra gården.

Det brukervennlige dashboardet gir deg raskt overblikk i hvilke dyr som er i brunst.

Du forstår trendene i besetninga og avdekker problemer som du muligens overser ved visuell observasjon.

Vissheten om at dyra dine er overvåket 24/7, gir deg kontroll, trygghet og frihet.

Er du nysgjerrig på SenseHub? Ta kontakt!

osid.no
geno.no

Dette produktet er ikke ment for å diagnostisere, behandle, kurere eller forhindre sykdom hos dyr. For diagnostisering, behandling, kurering eller forebygging av sykdom hos dyr, bør du konsultere veterinær. Nøyaktigheten av dataene som samlles inn og presenteres via dette produktet er ikke ment å tilsvare presisjonsnivået til medisinsk utstyr eller vitenskapelig måleutstyr. Copyright © 2023 Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. All rights reserved.

Det naturlige valget

Nortura eies av bønder, styres av bønder og har samme mål som bønder - å skape best mulig økonomi for bonden.

Fagtur Frankrike

18. - 22. oktober 2023

18. oktober satte 32 forventningsfulle Limousinprodusenter seg på flyet til Bordeaux. Turen hadde vært planlagt siden våren 2023 og opplegg tilrettelagt av Pierre Roy. Hovedfokus skulle være besøk på morderstasjonen i Moussour, samt gårdsbesøk med limousin og vin.

Avreise ble samlet fra Gardermoen til Amsterdam, for skifte til Bordeaux. Men i Amsterdam begynte utfordringene. I det gruppen skulle til å gå om bord i flyet, ble vi sendt tilbake til gate. Her ble det annonsert at flyet var kansellert og at beste løsning for passasjerer var å dra hjem! Men norske limousinbønder på tur gir seg ikke så lett. Etter noen timer med kø og frustrerende tilbakemeldinger fra flyselskap viste det seg at de kunne klare å ombooke oss på et fly til Paris. Utfordringene vår var transport til Bordeaux fra Paris.

Med god hjelp fra Escape reisebyrå klarte vi å bestille en buss fra Paris til Bordeaux, noe som ville ta ca 7 timer. Utfordring nr 2 meldte seg kjapt ved ankomst i Paris da det viste seg at nesten samtlige kofferter ikke var kommet frem. Etter noen timer med registrering av savnet meldinger, godt bistått av fransk nonchalanse, klarte vi å komme oss på bussen.

Dag 2 satte vi oss på bussen kl 10. For

mange ble det en tøff start på dagen da buss fra Paris ankom hotellet vårt ca 06:30 samme morgen, og noen i reisefølget ikke hadde sterkt nok sovehjerte til å sove på nattens busstur. Men, gårdsbesøk skulle ingen gå glipp av. Første stopp var Châteaue La Brie, en vingård som tilhører samme skolegård som Domaine de Chaulnes, gården Cameos og Histone er født på. Gården dyrket druer til vinproduksjon og hadde et treårig studieløp for de som ønsket å bli vinmakere. Besøket ble avsluttet med smaking av noen av gårdens viner og mulighet for å kjøpe med seg sine favoritter hjem. Lunsj ble inntatt på et lokalt sted anbefalt av Pierre.

Domaine de Chaulnes

Etter lunsj gikk turen videre til Domaine de Chaulnes. Denne delen av skolegården produserer Limousin og «Foie Gras». Her hadde de ca 70 mordyr av limousin (ca 70/30 FF og O-dyr). Samtlige dyr ble inseminert, kviger ble bedekket ved ca 2-års alder. Kalving skulle foregå i tidsrommet august-oktober, ute på beite, for å utnytte dette maksimalt. Deretter ble dyrene satt inn til medio mars for beiteslipp deretter. De beste oksene ble tatt ut til avl, flest solgt til bruksbesetninger og noe slaktet

pga mangler og feil. Det var tydelig at dyra var vant til å omgås mye folk da de var rolige og tillitsfulle. Vi fikk også tatt turen rundt på nærliggende beiter for å se på dyra der. Det var mange flotte dyr å beskue og genetikken var variert og lovende.

Da det så ut til at bagasje ikke ville ankomme hotellet vi skulle bo på, ble det buss direkte til kjøpesenter. Her ble nødvendige og unødvendige artikler

og plagg innkjøpt for tilrettelegge for litt bedre hygiene på bussen etter 1 ½ døgn på reise i samme klær. En dusj og noen nye klesplagg gjorde susen!

Gaec de Cancerles

På dag 3 ble første stopp hos Gaec de Cancerles, en stor limousinbesetning med 100 mordyr og flere okser som er send til Norge. Vi har tatt inn både semin og embryo fra denne flokken.

► MOEBIUS er blant annet født her. Denne gården drev på samme måte som den vi var på dagen før. Kun semin, kalving august til oktober og salg av livdyr til både avl og bruksbesetninger. Også her bedekket de kviger ved ca 2-års alder.

Gården her drev også med vin- og brennevinsproduksjon. Spesielt brennevinsproduksjonen fanget samtlige trøndernes oppmerksomhet.

Fra første del av gårdsbesøket dro vi til den vinproduserende delen av gården.

Her var det allsidig produksjon av både vin, dessertviner, whisky og gin. Vinen herfra var flere hakk opp fra første dags vingårdbesøk, og den allsidig brennevinsproduksjonen gjorde at flere følte seg som hjemme. Det ble under omvisning og smaking luftet ideer om ikke noen i reisefølge skulle ta initiativ til å importere denne vinen til Norge, som Limousin-vin.

Etter gårds- og vinbesøket gikk turen videre til nok en fortreffelig lunsj. Reisefølge var skjønt enige om at lunsjene var de kulinariske høydepunktene, både

hva gjaldt mengde, smak og ikke minst drikkende tilbehør. Virkelig godt!

Siste del av programmet denne dagen, ble unnagjort på en annen del av gården. Her fikk vi besøke flere av ungdommene, se flere av oksene under oppføring og ikke minst en slags rally-tur rundt på beitene i en firehjulsdrevet Renault.

Testasjonen Moussours

Dag 4 var forbeholdt testasjonen Moussours i Uzerche, verdens beste teststasjon for mordyr! Pierre gav oss

en grundig innføring i utvalg av okser, testregime, hvordan semin av utvalgte doser ble distribuert ut til ca 400 bruksbesetninger og ikke minst hvordan testingen av mordyrene foregikk. Etter at doser av utvalgte okser var sendt ut, fikk Moussours tilbake kviger etter disse oksene. Det var tydelig at disse var oppvokst i forskjellige regimer og gårder. Etter tilvenning ble dyra føret frem til ca 2 års alder, hvorpå de ble inseminert av 2 forskjellige okser brukt i 20 år på stasjonen. Dermed har de data fra mange år tilbake på de brukte oksene og en kan tydeligere få frem morsegenskapene ved mordyras far. Omfattende dokumentasjon ved kalving gav godt datagrunnlag til å kunne skille mellom egenskaper ved oksene.

I hele tatt et imponerende system som virkelig gir muligheter for god mordyrl.

Etter Moussours gikk turen til turens siste lunsj før vi satte kursen mot Bordeaux. Her ble dagen avsluttet med det som skulle være en bedre

biff-middag på en av byens velrennerte restauranter. Gruppen var etter måltidet enige om at de hadde inntatt bedre biffer enn det vi fikk servert denne kvelden.

Alt i alt hadde vi en flott tur, godt selskap og masse inspirasjon.

VI ER MED PÅ LIMOUSINLAGET!

- VI SAMARBEIDER MED LIMOUSIN
- SPESIALISTER PÅ SLAKTING
- EFFEKTIV DYRETRANSPORT
- KJØP OG SALG AV LIVDYR
- KONKURRANSEDYKTIGE PRISER

ET SELSKAP I **Grilstad** -KONSERNET

MIDT-NORGE SLAKTERI AS • KIRKEGATA 70, 7600 LEVANGER • 74 08 37 00 • postmottak@norsk-slakt.no • norsk-slakt.no

Limousin best på både økonomi og klima

Ved Kristian Hovde

Endelig har vi fått dokumentasjon på forskjellene mellom de 5 rasene det drives nasjonal avl på i Norge. Med tall fra 780 okser som har stått i test hos tyr på Staur fra 2011-2021, er dette de første tallene som virkelig dokumenterer hvordan de 5 rasene presterer både på økonomi og forbehov pr kg produsert kjøtt.

Egenskapene til Limousin, og avlen i Norge med stor vektlegging på fôrutnyttning, sender Limousin til topps.

Testen på Staur varer i 147 dager, fra kalven er 230 dager, og fram til de er 377 dager. Om en regner kraftfôr til en pris av 5 kr pr forenhet, og grovfor til 4 kr, så blir forskjellen i dekningsbidrag mellom limousin som kommer best ut og rasen som kommer dårligst ut, på 12,98 kr pr dag. Dette blir totalt 2046 kr forskjell i dekningsbidrag på de 147 dagene testen har pågått. I tillegg til best økonomi, bruker limousin 8 forenheter pr kg kjøtt som produseres, der de andre rasene bruker fra 8,32 til 9,73. Dette gjør limousin til rasen som legger beslag på minst areal pr kg kjøtt.

Styreleder Kristian Hovde

	Hereford	Angus	Limousin	Simmental	Charolais
Fôrenheter grovfôr	740	786	573	768	674
Fôrenheter kraftfôr	438	378	512	556	541
Total fôrkostnader 4 kr og 5 kr	5150	5034	4852	5852	5401
Fôrkostnad kr pr dag	35	34,2	33	39,8	38,7
Fôropptak pr dag	7,8	7,91	7,38	9	8,26
Tilvekst gram pr dag	1474	1501	1532	1709	1745
Slakteilvekst gram pr dag	55%. 810	55%. 825	60%. 919	56%. 957	57%. 994
Slakteklasse	R. 3+	R. 3+	U 3-	R+. 3-	U- 3-
Noteringspris oktober 2023	54,64	54,64	61,24	58,54	60,04
Slakteinntekt pr dag	44,20 kr	45 kr	56,20 kr	56 kr	59,60 kr
DB pr dag	9,22 kr	10,80 kr	23,20 kr	16,20 kr	22,90 kr
DB 147 dager	1 356 kr	1 592 kr	3 420 kr	2 383 kr	3 371 kr
Fôrenheter pr kg kjøtt	9,73	9,61	8	9,45	8,32
Differansen mellom Limousin og Angus er 12,43 kr pr dag. Angus tillegget må da være på 15 kr pr kg fôr og bli likt med limousin					
DB om grovfôr koster 2,5 kr pr fôrenhet					
DB 147 dager 2,5 kr pr FE	2466	2771	4281	3535	4382
DB pr dag 2,5 kr pr FE	16,77 kr	18,85 kr	29,12 kr	24 kr	29,80 kr
Tallene for utregningen er fra tyr-magasinet nummer 6. 2022, og er tall fra 780 okser på staur fra 2011 til 2021					

NYHET HOS BRYNE LANDBRUKSSERVICE AS

EasySwing TOTEM

- Kløkost for storfe og hest
- Designet for å monteres utendørs
- Ingen strøm!
- Enkel og monterer!

Se video av Limousin okser bruker EasySwing kosten her:
https://youtu.be/H8f5-gHZ__g

EasySwing®

Ta kontakt for tilbud på EasySwing Totem eller Midi kost for kalver!

Bryne Landbruksservice AS
Hålandsveien 31, 4349 Bryne

51 77 07 00/ 982 59 700

Bakterier beskytter dyra, miljøet og er bra for din økonomi

Tilførsel av spesielle bakteriekulturer kan minske forekomsten av sjukdom, bedre fjøsmiljøet, spare strø og øke gjødselverdien av talla.

Oppsummering av Cobotex kulturens egenskaper og virkning

EGENSKAPER	VIRKNING
Konkurrerer ut uønska flora	Mindre smittepress (klauvspaltebetennelse, navlebetennelse, leddbetennelse, diarè, mastitt mm). Mindre ammoniakk, økt gjødselverdi av talla, lavere pH, styrking av hudbarriere, sterkere klauver
Enzymproduksjon	Spalter cellevegg i strø og flis, øker fuktabsorpsjonen, behov for mindre strø, reinere dyr
Produserer organiske syrer, hydrogenperoksid	Hemmer uønsket bakterieflora, senker pH

Ved veterinær Inge Midtveit, Biovet

Vanlige sjukdomsbakterier har gode vilkår i et fjøs. Det er godt med mat som fôrrester, mjølkrester, avføring og urin. Det er i perioder også mange mottakelige dyr, som f eks under kalvinga.

I husdyrproduksjonen vil en aldri bli kvitt disse plagsomme bakteriene, men man kan forsøke å øke dyras motstandskraft slik at de ikke får sjukdom. God råmjølk, nok råmjølk, gode miljø uten trekk og en lun liggeplass for de nyfødte. Dette er grunnleggende kunnskap for bonden.

Men vi kan også påvirke bakteriefloraen i fjøset slik at ugunstige og sjukdomsframkallende bakterier får konkurranse om både plass og mat. Vi dytter altså balansen mellom dyret og bakteriene i dyrets favør ved å redusere smittepresset. Bakteriene vi tilfører, produserer også ulike enzymer og stoff som vi har stor nytte av.

Cobiotex er en frysetørka bakteriekultur basert på foredla jordbakterier og mjølkesyrebakterier. Når man tilfører disse i fjøset vil de etablere seg raskt og danne et teppe eller en biofilm som hemmer ugunstig flora. I tillegg til lavere smittepress vil hemming av ugunstig flora føre til mindre ammoniakk i fjøset da de bakteriene som spalter proteinforbindelser til ammoniakk blir utkonkurrert. Ammoniakk gir høyere pH i talle og skrapeareal, noe som igjen svekker hudbarrieren og øker risikoen for klauvinfeksjonar som digital dermatitt og klauvspalteinfeksjonar. Med mindre ammoniakk blir pH lavere og dette virker hemmende på den uønska bakterier i tillegg til å styrke hudbarrieren.

Cobiotex bakteriekulturen produserer også enzymer som spalter celleveggen i halm og flis, slik at det absorberes mer fuktighet. Man kan altså holde talla tørrere med mindre strø og det blir lettere å unngå hygienetrekke på slaktedy.

Cobiotex finnes som konsentrert pulver for utblanding i vann. Dette sprayes med egnet utstyr i fjøset. Bakteriekulturen kommer også i 25 kg sekk utblandet med absorberende pulver. Hvilken metode som velges er mest et praktisk spørsmål. Bakteriekulturen tilføres en gang per uke.

Mer info om Cobiotex på hjemmesiden vår www.biovet.no eller Biovet på Facebook.

UNIK teknologi for frigjeving

Tracesure

Bolus for sinku og ammeku

valfritt med **Koppar**

ANIMAX
veterinary technology

www.biovet.no
Mobil: 913 50 752
info@biovet.no

Scan QR-koden
og hør podkast!

Plansiloekspert Jan Erik Glåmen

Fordelene med plansilo

I dagens episode av Fjøssystemer sin podkast har vi plansilo som tema. Med oss i studioet har vi Andrè Stenumgård, konsernsjef i Fjøssystemer Gruppen, Jan Erik Glåmen, nylig tilsatt plansiloekspert og Espen Myhre fra Steinar Myhre AS.

Vi prater om fordeler med plansilo, hvilke agronomiske og tekniske vurderinger legges til grunn når en vurderer overgang til plansilo, og ikke minst, hva kreves av den som monterer og støper fundament og gulv i en plansilo. Dagens vert er Kjetil Olsen, produktleder i Fjøssystemer Gruppen.

Scan QR-koden og hør podkasten. Du finner den også på vår nettside.

Telefon 02634 fjssystemer.no

FJØSSYSTEMER
Bonden og dyrenes førstevalg